

ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ НА ЇХ ПРОФЕСІЙНУ МОТИВАЦІЮ

Анотація. У статті викладено результати емпіричного дослідження психологічної культури педагогів – дошкільників. На основі аналізу, узагальнення й систематизації наукових джерел були визначені показники сформованості таких основних компонентів психологічної культури педагогів як когнітивний, афективний, ціннісний -смысловий, поведінковий (діяльнісний), мотиваційний, рефлексивно- перцептивний і творчий. Виявлено і проаналізовано рівні психологічної культури педагогів. Досліджено вплив психологічної культури вихователів дошкільних освітніх закладів на їх професійну мотивацію.

Ключові слова: психологічна культура педагога, педагогі-дошкільники, мотивація.

Зміни, що відбуваються в сучасному світі, несуть з собою нові можливості. Щоб максимально використовувати ці можливості необхідно постійне самовдосконалення, формування себе як особистості, розвиток своїх здібностей, придбання нових знань і умінь. Саме такі якості мають бути притаманні сучасному педагогу. Мотиви педагогічної діяльності мають певну динаміку, пов'язану з професійним становленням: прагнення до визнання, самоствердження - акцентування на змісті виховання, навчання - підвищений інтерес до способів педагогічної роботи - переважання інтересу до розуміння і розвитку дитини, володіння на високому рівні технологією педагогічного спілкування. Створення оптимального педагогічного спілкування - такого спілкування педагога з дітьми, яке забезпечує ефективні умови для розвитку особистості і творчого потенціалу дітей. Але чи буде педагогічне спілкування оптимальним, чи буде сприяти прояву найкращих гуманістичних сторін психічного світу дитини і забезпечить їх розвиток, в основному залежить від педагога - від ступеню розвитку його психологічної культури.

Актуальність дослідження проблеми психологічної культури педагога обумовлена провідною роллю цієї якості в процесах життєдіяльності людини, її спілкування, соціальної адаптації, продуктивного особистісного розвитку.

Аналіз досліджень, присвячених даній темі, дозволяє зробити висновок про відсутність єдиного розуміння сутності та структури даного феномена. У той же час для

сучасної психологічної думки характерно визнання того, що представлені в психологічній культурі цінності тілесної, душевної та духовної розвиненості, зрілості фактично інтегровані в число базових цінностей сучасного суспільства і існують як аксіоми культури.

Звернення до дослідження психологічної культури обумовлено тим, що дане поняття займає провідну позицію в структурі особистості та діяльності професіонала. Його вивчення є не тільки науково, а й соціально значущим. Педагог повинен бути не тільки професійно, але і в першу чергу особистісно готовим до самореалізації в педагогічній діяльності в сучасних умовах. Однак, не завжди педагогам вистачає психологічних знань, глибокого розуміння психологічних умов і сенсу педагогічної діяльності, психологічної готовності до неї як глибоко специфічної, що вимагає особливого ставлення, особливих знань і власного особистісного зростання.

Наше дослідження мало на меті такі завдання: визначити показники сформованості основних компонентів психологічної культури педагогів; вивчити стан готовності педагогів - дошкільників до роботи з дітьми; виявити рівні психологічної культури педагогів, дослідити вплив психологічної культури вихователів дошкільних навчальних закладів на їх професійну мотивацію.

На підставі аналізу запропонованих різними авторами варіантів структури психологічної культури, ми вважаємо можливим зробити деяку інтеграцію і сформувані на базі отриманих результатів перелік основних компонентів психологічної культури:

когнітивний; афективний; ціннісно-смісловий; поведінковий (діяльнісний); мотиваційний; рефлексивно-перцептивний; творчий.

Когнітивний компонент пов'язаний, в першу чергу, з освоєнням комплексу знань, що включає в себе психологічні знання, навички та вміння, здатність використовувати їх у діяльності; розпізнавати психічні стани особистості, риси характеру іншої людини [1]; наявність стабільної мотивації в роботі з учнями; наявність почуття такту, терпимість до інших; спостережливість, здатність до фактичного аналітизму, систематизації та узагальненню; творчу уяву [2]. Самопізнання людини передбачає прийняття себе як особистості.

Афективний компонент будується на наступних складових. Психологічна стійкість (Л.М. Аболін, Б.А. Вяткін, Є.П. Крупник, С.Л. Рубінштейн), її високий рівень істотно знижує напруженість діяльності педагога, що дозволяє зберігати ресурси для розвитку педагога. Стійкість до емоційному впливу позитивно впливає на здатність педагога до терпимості [3].

Перейдемо до аналізу мотиваційного компонента, який характеризується сформованістю системи цінностей, професійною спрямованістю на особистість учня, що призводить до педагогічного прогнозування. Л.С. Колмогорова виділяє наступні індикатори психологічної спрямованості особистості: виражена і стабільна зацікавленість в отриманні психологічних знань, у пізнанні психологічного аспекту дійсності, внутрішнього світу людини; у вірному виборі діяльності, що сприяє розкриттю та утвердженню внутрішньої спрямованості особистості; наявність психологічної позиції [4].

Поведінковий компонент психологічної культури педагога будується на комунікативній складовій, під якою Семікін В.В. розуміє систему комунікативних властивостей і комунікативних психічних механізмів, що забезпечують адекватний, ефективний, гуманний і безпечний інформаційний процес [5].

Поведінковий компонент виявляється і в певному стилі поведінки; методах досягнення взаєморозуміння у спілкуванні; умінні вирішувати конфлікти, які неминучі у педагогічній діяльності.

Розглянемо рефлексивно-перцептивний компонент, який, з нашої точки зору, включає в себе розвинену спостережливість. Підкреслюючи її важливу значимість у соціальній взаємодії, Л.А. Регуш виділяє три основні риси. Перша обумовлюється необхідністю виявити внутрішній психічний стан особистості через специфіку зовнішньої поведінки і рис обличчя. Друга риса пов'язана з диференціацією ознак, за допомогою яких людина позиціонує себе в суспільстві. В якості третьої риси автор роботи розглядає інтерес до особистості як об'єкту сприйняття і спостереження [6].

Значуще місце в рефлексивно-перцептивному механізмі займають процеси децентрації, ідентифікації та проектування, які в рамках міжособистісної взаємодії є компонентами структури досліджуваного поняття.

На наш погляд, дуже важливим компонентом психологічної культури виступає ціннісно-смісловий, що формується з цінностей, відносин, соціальних поглядів і установок - комплексу явищ, що визначають ставлення особистості до інших людей. У структурі особистості важливу роль відіграють особистісні цінності, оскільки вони виконують функцію внутрішніх носіїв соціальної регуляції [7]. Даний компонент відображається в зрілості особистості.

Творчий компонент психологічної культури формує особливості розумової педагогічної діяльності, її особливий стиль, обумовлений значимістю результатів, їх

новизною, необхідністю складного синтезу всіх психічних сфер (пізнавальної, емоційної, вольової і мотиваційної) педагога [8].

Професійна творчість педагога має ряд особливостей. С.Л.Іванова відзначає, на наш погляд, найосновніші: спільний творчий процес у взаєминах педагога та учнів, педагога та його колег, заснований на єдиної меті та взаємній зацікавленості в діяльності; вміння педагога контролювати емоційно-психологічний стан, що сприяє адекватній поведінки учнів; здатність організувати педагогічний процес, як творчий діалог, якій не пригнічує ініціативу і винахідливість учнів, якій створює необхідні умови для самореалізації та розкриття творчого потенціалу [9].

Серед важливих внутрішніх педагогічних умов формування психологічної культури педагогів слід відзначити також мотивацію.

Мотивація не тільки обумовлює діяльність людини, але є її базисом. Виходячи із сучасних психологічних уявлень, мотивацію трактують як сукупність стійких мотивів, що мають певну ієрархію і виражають спрямованість особистості [16, с. 126]. Мотив визначається як матеріальний або ідеальний «предмет», який спонукає і спрямовує на себе діяльність; за допомогою мотиву задовольняються певні потреби суб'єкта. Мотиви – це рушійна сила свідомої поведінки людини. Вони займають провідне місце в структурі її особистості, пронизуючи характер, погляди, спрямованість поведінки та діяльності. Мотиви є початком процесу самовиховання. Складні, глибоко усвідомлені, вони спонукають педагога до систематичної роботи над собою, над своєю духовністю, культурою.

З мотивами тісно пов'язані ціннісні орієнтації, культура, в тому числі психологічна, яка формується вже в процесі навчання педагогів, якою вони повинні повною мірою володіти. Проблема мотивації складна і багатоаспектна, має ієрархічну структуру, яка визначає різну спрямованість особистості в залежності від того, які конкретно мотиви стають для неї домінуючими. Вона є однією з найважливіших у педагогіці й педагогічній психології.

Відомо, що мотивація професійної педагогічної діяльності визначається багатьма факторами і може залежати як від прагнення до задоволення будь-яких інших потреб, наприклад таких, як соціальний статус, престижність, заробітна плата та ін., з одного боку, так і від особистісних характеристик самих педагогів – їх самооцінки, здібностей, комунікабельності та ін. У свою чергу, мотивація, її сила має великий вплив не тільки на професійну педагогічну діяльність, але й на життєву позицію людини в цілому, в тому числі і на те місце, яке людина займає в суспільстві, на її пріоритетні життєві цінності, рівень її інтелекту і культури.

Враховуючи вищезначені компоненти психологічної культури, ми створили батарею тестів: Оцінка рівня товарищкості (тест В.Ф.Ряховського), Опитувальник для визначення стилю спілкування вихователя з дітьми в педагогічному процесі ДНЗ, Методика для діагностики рівня емпатійних здібностей (В. В. Бойко), Методика оцінки комунікативних та організаторських здібностей особистості Б.У. Федорішин и В.Р. Синявський, методика «Самооцінка», «Емоційний інтелект» (Н. Холл), опитувальник «Діагностика спрямованості особистості вихователя». Мотивацію професійно-педагогічної діяльності ми вивчали за допомогою однойменної методики К. Замфір, в даному випадку представленої в модифікації А. О. Реана.

Всього нами було протестоване 48 педагогів дошкільних навчальних закладів Дніпровського району міста Києва.

Виділені нами критерії психологічної культури ми використали для узагальненого визначення наявного рівня психологічної культури педагогів. Для цього ми всі вищезначені критерії, які були оцінені нами у сирих балах, перевели в рівні, які вважали вихідними показниками для аналізу рівнів психологічної культури.

У поданій нижче Таблиці 1 показано переведення сирих балів у рівні розвитку психологічної культури педагогів та розподіл цих рівнів за всіма використаними нами методиками.

Таблиця 1

Переведення сирих балів у рівні психологічної культури і розподіл цих рівнів

Методика \ Рівні	1 низький	2 середній	3 високий
Оцінка рівня товарищкості (тест В.Ф.Ряховського)	25-30 бал	14-24 бал	3-8 бал
Опитувальник для визначення стилю спілкування вихователя з дітьми в педагогічному процесі ДНЗ	авторитарний	ліберальний	демократичний
Методика для діагностики рівня емпатійних здібностей (В. В. Бойко)	21 бал і менш	22-29 бал	30 бал і вище
Методика оцінки комунікативних та організаторських здібностей особистості Б.У. Федорішин и В.Р. Синявський	0	0,5	1
методика «Самооцінка»	10-20 занижена 60-70 завищена	21-34 тенд. до заниж 46-59 тенд. до завищ	біля 40 адекватна

«Емоційний інтелект» (Н. Холл)	39 бал і менш	40-69 бал	70 бал і вище
опитувальник «Діагностика спрямованості особистості вихователя»	3 бал і менш	4-7 балів	8 балів і більш

Після присвоювання рівнів за кожною методикою шляхом знаходження середнього значення ми одержали загальний рівень розвитку психологічної культури педагогів (табл. 2 і діаграма).

Таблиця 2

Загальний рівень розвитку психологічної культури педагогів

19%	високий
75%	середній
6%	низький

Діаграма 1

З даних таблиці видно, що 19% досліджуваних педагогів мають високий рівень психологічної культури, 75% педагогів посіли середній рівень і 6% досліджуваної вибірки педагогів мають низький рівень психологічної культури.

В основу методики дослідження мотивації професійної діяльності К.Замфір (модифікація А.О. Реана) покладена концепція про внутрішню і зовнішню мотивації. Про внутрішню мотивації йдеться в тому випадку, коли діяльність сама по собі має велике

значення для особистості. Якщо ж в основі мотивації професійної діяльності лежить прагнення до задоволення будь-яких інших потреб, наприклад таких, як соціальний статус, престижність, зарплата та ін., то в даному випадку слід говорити про зовнішню мотивацію.

Зовнішні мотиви в свою чергу також поділяються на зовнішні позитивні і зовнішні негативні. Зовнішні позитивні мотиви, звичайно ж, більш ефективні і більш бажані в будь-якому ракурсі, ніж зовнішні негативні мотиви.

На підставі отриманих результатів визначається мотиваційний комплекс особистості - співвідношення між собою трьох видів мотивації: внутрішня мотивація (ВМ), зовнішня позитивна (ЗПМ) та зовнішня негативна мотивація (ЗНМ). До кращих, оптимальних, мотиваційних комплексів слід відносити наступні два типи поєднань: ВМ > ЗПМ > ЗНМ і ВМ = ЗПМ > ЗНМ. Найгіршим мотиваційним комплексом є тип ЗНМ > ЗПМ > ВМ.

Середні показники мотивації професійної діяльності педагогів приведені в таблиці 3 і діаграмі 2.

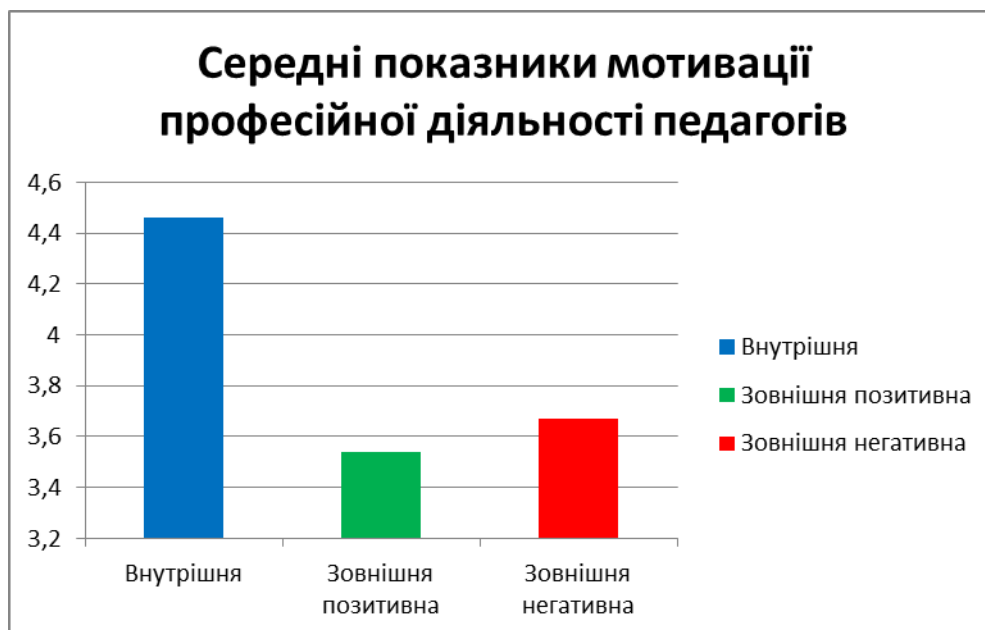
Таблиця 3

Середні показники мотивації професійної діяльності педагогів

Мотивація	Внутрішня	Зовнішня позитивна	Зовнішня негативна
	4,46	3,54	3,67

Діаграма 2

Відповідні дані представлені в таблиці та діаграмі.

Провівши дослідження, ми отримали поєднання, які є проміжними з точки зору їх ефективності. Показники внутрішньої мотивації виявилися досить високими для більшості

співробітників - 4,46. Отже, для вихователів педагогічна діяльність сама по собі має велике значення. А ось показники зовнішньої негативної мотивації виявилися, не тільки не меншими за показники зовнішньої позитивної мотивації, як очікувалось, а навіть вищими – 3,67 до 3,54. Виходить, значною мірою, діяльність досліджуваних педагогів обумовлена і мотивами уникнення осуду, бажанням «не потрапити в халепу» і ці мотиви превалюють над зовнішньою позитивною мотивацією, що може свідчити про високий рівень їх емоційної нестабільності.

Якісний аналіз виявив, що у вихователів з високим рівнем психологічної культури більш оптимальний мотиваційний комплекс: $VM > ЗПМ = ЗНМ$. Але все ж високі показники зовнішньої негативної мотивації 3,45.

Чим оптимальніше мотиваційний комплекс, тим більш активність педагога мотивована самим змістом педагогічної діяльності, прагненням досягти в ній певних позитивних результатів, тим нижче емоційна нестабільність.

Задоволеність професією педагога має значні кореляційні зв'язки з оптимальністю мотиваційного комплексу педагога. Інакше кажучи, задоволеність педагога обраною професією тим вище, чим оптимальніше у нього мотиваційний комплекс: високі показники внутрішньої і зовнішньої позитивної мотивації і низькі - зовнішньої негативної.

1. **Висновки**

Буремні події останнього часу показали значення і велику цінність окремої особистості, її роль у суспільно-історичних змінах. У часи соціальних потрясінь якраз і виявляється увесь наявний потенціал особистості. Особисто це стосується педагогічних працівників. У даний час кожен педагог має показати суспільству, все на що він здатний, виявити високий професіоналізм, відповідальність перед людьми, чуйність і повагу до кожної дитини.

На підставі аналізу запропонованих різними авторами варіантів структури психологічної культури, нами була сформована батарея тестів для оцінки рівнів психологічної культури педагогів – дошкільників. До неї увійшли: Оцінка рівня товарищескості (тест В.Ф.Ряховського), Опитувальник для визначення стилю спілкування вихователя з дітьми в педагогічному процесі ДНЗ, Методика для діагностики рівня емпатійних здібностей (В. В. Бойко), Методика оцінки комунікативних та організаторських здібностей особистості Б.У. Федорішин и В.Р. Синявський, методика «Самооцінка», «Емоційний інтелект» (Н. Хол), опитувальник «Діагностика спрямованості особистості вихователя».

Мотивацію професійно-педагогічної діяльності ми вивчали за допомогою методики К. Замфір в модифікації А. О. Реана.

Було проведено дослідження на базі дошкільних навчальних закладів Дніпровського району міста Києва.

В процесі дослідження були визначені показники сформованості таких основних компонентів психологічної культури педагогів як когнітивний, афективний, ціннісно-смысловий, поведінковий (діяльнісний), мотиваційний, рефлексивно-перцептивний; виявлені рівні психологічної культури педагогів.

Підводячи та узагальнюючи висновки щодо нашого дослідження, ми відмічаємо, що отримані результати показали наступне:

19% досліджуваних педагогів мають **високий рівень** психологічної культури. Для них характерний дуже високий рівень розвитку комунікативних і організаторських здібностей, здатні управляти своїми і чужими емоціями, використовувати емоції для спрямування уваги на пріоритетні для мислення речі, на важливу інформацію; мають не нижче середнього рівень емпатії, адекватну самооцінку, володіють демократичним стилем спілкування, їм притаманні високі показники всіх форм професійного спрямування;

75% педагогів отримали **середній рівень** психологічної культури. Вони в цілому добре розуміють себе і інших в емоційному плані, відчують психологічне благополуччя, успішно керують своїми емоціями з допомогою певних вольових зусиль, комунікабельні і товариські, мають трохи знижені показники розвитку емпатії та завищені самооцінки, але показники всіх форм професійного спрямування досліджуваних педагогів знаходяться в межах норми;

6% досліджуваної вибірки педагогів мають **низький рівень** психологічної культури. Вони характеризуються вкрай низьким рівнем прояву схильностей до комунікативної і організаторської діяльності, неадекватною самооцінкою, зазнають труднощів в розумінні емоцій і почуттів інших людей.

Вихователі з високим рівнем психологічної культури мають більш оптимальний мотиваційний комплекс професійно-педагогічної діяльності. Чим оптимальніше мотиваційний комплекс, тим більше активність педагога мотивована самим змістом педагогічної діяльності, прагненням досягти в ній певних позитивних результатів.

Список використаних джерел

1. Алферов А.Д. Опыт и проблемы повышения психологической компетентности учителя // Вопросы психологии №5. - 1988. - С. 116-120.
2. Дмитриренко Е.А. К вопросу о ведущих компонентах структуры личности учителя // Проблемы формирования профессионального мастерства учителя. Алма-Ата, 1985. - С. 10-11.
3. Аболин Л.М. Психологические механизмы эмоциональной устойчивости человека. Казань.: Изд-во Казанского университета, 1987.- 262 с.
4. Колмогорова Л.С. Становление психологической культуры личности как ориентир современного образования // Педагог: наука, технология, практика. Барнаул, 1997. – С. 30-49.
5. Парыгин Д.Б. Анатомия общения. СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 1999. - 301 с.
6. Регуш Л.А. Психология прогнозирования: успехи в познании будущего. СПб.: Речь, 2003.- 352 с.
7. Лежнева Е.А. Ценностно-смысловой компонент психологической культуры личности подростка // Психологическая культура человека: теория и практика. Саранск, 2012. - С. 47-50.
8. Слостенин В.А., Исаев, И.Ф., Шиянов, Е.Н. Педагогика. М.: Издательский центр «Академия», 2002. - 576 с.
9. Иванова С.Л. Современное образование и психологическая культура педагога. Псков, 1999. - 563 с.
10. Диагностика уровня эмпатических способностей В.В.Бойко / Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. Ред. и сост. Райгородский Д.Я. - Самара, 2001. - С.486-490.
11. Диагностика «эмоционального интеллекта» (Н. Холл) / Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. – М., Изд-во Института Психотерапии. - 2002. - С.57-59
12. Захарова А.В. Структурно-динамическая модель самооценки / А.В. Захарова // Вопросы психологии / Ред. А.М. Матюшкин, О.А. Конопкин. – 1989. – №1 январь-февраль 1989. – с. 5-15.
13. Жуйкова Т. П. Педагогическая направленность и профессионально значимые качества педагога // Молодой ученый. — 2014. — №6. — С. 705-708.
14. Истратова О.Н. Методика КОС (В.В. Синявского и Б.А. Федоришина) / О.Н. Истратова, Т.В. Эксакусто. – Ростов-на-Дону, 2006 // Психодиагностика : коллекция лучших тестов / О.Н. Истратова, Т.В. Эксакусто. – Издание 3-е. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. – С. 339-344.

15. Фетискин Н. П., Козлов В. В., Мануйлов Г. М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. - М., Изд-во Института Психотерапии. 2002. - 490 с.
16. Бордовская Н. В. Педагогика. Учебник для вузов / Н. В. Бордовская, А.А.Реан. – СПб: Питер, 2000. – 304 с.
17. Сборник психологических тестов. Часть III: Пособие / Сост. Е.Е.Миронова – Мн.: Женский институт ЭНВИЛА, 2006. – 120 с.

REFERENCES

1. Alferov A.D., 1988. Opyit i problemyi povyisheniya psihologicheskoy kompetentnosti uchitelya [Experience and problems of increasing the psychological competence of the teacher] // Voprosy psihologii #5. - pp. 116-120.
2. Dmitirenko E.A. 1985. K voprosu o veduschih komponentah strukturyi lichnosti uchitelya [On the question of the leading components of the teacher's personality structure] // Problemyi formirovaniya professionalnogo masterstva uchitelya. Alma-Ata. - pp. 10-11.
3. Abolin L.M. 1987. Psihologicheskie mehanizmyi emotsionalnoy ustoychivosti cheloveka. [Psychological mechanisms of human emotional stability]. Kazan.: Izd-vo Kazanskogo universiteta - 262 p.
4. Kolmogorova L.S. 1997. Stanovlenie psihologicheskoy kulturyi lichnosti kak orientir sovremennogo obrazovaniya [The formation of the psychological culture of the individual as a guideline of modern education] // Pedagog: nauka, tehnologiya, praktika. Barnaul – P. 30-49.
5. Paryigin D.B. 1999. Anatiomiya obscheniya. [Communication anatomy]. SPb.: Izd-vo Mihaylova V.A. - 301 p.
6. Regush L.A. 2003. Psihologiya prognozirovaniya: uspehi v poznanii buduschego. [Psychology of forecasting: success in knowing the future]. SPb.: Rech.- 352 p.
7. Lezhneva E.A. 2012. Tsennostno-smyislovoy komponent psihologicheskoy kulturyi lichnosti podrostka [Value-semantic component of the psychological culture of the personality of a teenager] // Psihologicheskaya kultura cheloveka: teoriya i praktika. Saransk - P. 47-50.
8. Slastenin V.A., Isaev, I.F., Shiyarov, E.N. 2002. Pedagogika.[Pedagogy]. M.: Izdatelskiy tsentr «Akademiya», - 576 p.
9. Ivanova S.L. 1999. Sovremennoe obrazovanie i psihologicheskaya kultura pedagoga. [Modern education and psychological culture of the teacher]. Pskov - 563 p.

10. Diagnostika urovnya empaticheskikh sposobnostey. [Diagnostics of the level of empathic abilities]. 2001. V.V. Boyko [Prakticheskaya psihodiagnostika. Metodiki i testyi. Uchebnoe posobie. Red. i sost. Raygorodskiy D. Ya] - Samara - P.486-490.
11. Diagnostika emotsionalnogo intellekta [Diagnosis of emotional intelligence] (N. Holl). 2002 [Fetiskin N.P., Kozlov V.V., Manuylov G.M. Sotsialno-psihologicheskaya diagnostika razvitiya lichnosti i malyih grupp.] – M., Izd-vo Instituta Psihoterapii. - P.57-59.
12. Zaharova A.V. 1989. Strukturno-dinamicheskaya model samoootsenki [Structural-dynamic model of self-esteem] [A.V. Zaharova // Voprosyi psihologii / Red. A.M. Matyushkin, O.A. Konopkin.]– #1 yanvar-fevral – p. 5-15.
13. Zhuykova T. P. 2014. Pedagogicheskaya napravlennost i professionalno znachimyye kachestva pedagoga [Pedagogical orientation and professionally significant qualities of a teacher] // Molodoy uchenyy. — P. 705-708.
14. Istratova O.N. 2006. Metodika KOS [Methodology of Communicative and Organizational propensities] (V.V. Sinyavskogo i B.A. Fedorishina)/[O.N. Istratova, T.V. Eksakusto. – Rostov-na-Donu, 2006 // Psihodiagnostika : kolleksiya luchshih testov / O.N. Istratova, T.V. Eksakusto.] – Izdanie 3-e. – Rostov-na-Donu : Feniks, – P. 339-344.
15. Fetiskin N. P., Kozlov V. V., Manuylov G. M. [Socio-psychological diagnosis of personal development and small groups], 2002. Sotsialno-psihologicheskaya diagnostika razvitiya lichnosti i malyih grupp. - M., Izd-vo Instituta Psihoterapii. - 490 p.
16. Bordovskaya N. V. 2000. Pedagogika. [Pedagogy], [Uchebnik dlya vuzov / N. V. Bordovskaya, A.A.Rean.]– SPb: Piter, – 304 p.
17. Sbornik psihologicheskikh testov. [Collection of psychological tests], 2006. Chast III: Posobie / Sost. E.E.Mironova – Mn.: Zhenskiy institut ENVILA, – 120 p.

THE INFLUENCE OF THE PSYCHOLOGICAL CULTURE OF EDUCATORS OF PRE-SCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS ON THEIR PROFESSIONAL MOTIVATION

Oksana Chekster

Summary.

The article presents the results of the empirical research of the psychological culture of teachers - preschoolers. Appeal to the study of psychological culture is due to the fact that this concept occupies a leading position in the structure of personality and professional activity. It's study is not only scientifically but also socially meaningful. The teacher should be not only professionally, but first and foremost personally prepared for self-realization in pedagogical activity in modern conditions. The study was aimed at the following tasks: to determine the indicators of the

formation of the main components of the psychological culture of teachers; to study the state of readiness of teachers - preschool children to work with children; to identify the levels of psychological culture of teachers, to study the influence of psychological culture of preschool teachers on their professional motivation.

Based on the analysis of variants of the structure of psychological culture proposed by various authors, we have developed a load of tests for assessing the levels of psychological culture of teachers-preschoolers. We studied the motivation of vocational and pedagogical activity with the help of K. Zamfir's method in the modification of A. A. Rean.

Satisfaction with the profession of a teacher has significant correlations with the optimality of the teacher's motivational complex. In other words, the teacher's satisfaction with the chosen profession is the higher the more optimal his motivational complex: high indicators of internal and external positive motivation and low - external negative.

In the course of the research, indicators of the formation of such basic components of the psychological culture of teachers as cognitive, affective, value-sensual, behavioral (activity), motivational, reflexive-perceptual were determined; levels of psychological culture of teachers are revealed.

Summing up the conclusions of our study, we note that the results showed the following: 19% of the teachers surveyed have a high level of psychological culture; 75% of teachers received an average level and 6% of the sample of teachers surveyed have a low level of psychological culture.

Educators with a high level of psychological culture have a more optimal motivational complex of vocational and pedagogical activities. What is the optimum motivational complex, the more activity of the teacher is motivated by the content of teaching activity, the desire to achieve certain positive results in it.

Key words: Psychological culture of the teacher, preschoolers, motivation.